

Dospělí se nejčastěji vzdělávají kvůli práci

1.2.2024 - | Český statistický úřad

Mezi dospělými ve věku 18 až 69 let v Česku se v roce 2022 vzdělávalo 45 % osob. Formální vzdělávání na středních nebo vysokých školách se týkalo jen 8 % z nich. Do neformálního vzdělávání se v rámci kurzů, seminářů nebo pracovních školení zapojilo 40 % osob. Tyto údaje přináší nejnovější mezinárodní šetření o vzdělávání dospělých Adult Education Survey 2022.

- Necelá polovina (45 %) dospělých osob ve věku 18 až 69 let v Česku se vzdělává, což odpovídá i evropskému průměru 47 %. „Ve velké většině se u dospělých nejedná o klasické vzdělávání na středních či vysokých školách, ale o neformální vzdělávání prostřednictvím kurzů, seminářů, workshopů, pracovních školení či zaškolování na pracovišti nebo soukromých lekcí a podobně,“ uvedla Alena Hykyšová z odboru statistik rozvoje společnosti ČSÚ. Neformálního vzdělávání se účastnilo 40 % osob mezi 18 a 69 lety, z mužů 41 % a z žen o něco méně, 38 %. Platí, že neformálního vzdělávání se více účastní lidé s vyššími příjmy, vysokoškolským vzděláním a ve velkých městech, kde bývá nabídka pestřejší.

Častěji se lidé zapojovali do neformálního vzdělávání z pracovních důvodů, což se týkalo 34 % dospělých. Mezi muži se kvůli práci vzdělávalo 38 %, u žen to bylo 31 %, což je ovšem dáno nižším zastoupením žen na pracovním trhu. Pokud bychom se zaměřili pouze na pracující, tam byl podíl osob, které se z pracovních důvodů vzdělávaly, u mužů i žen shodně 48 %.

Ze soukromých důvodů se na různých kurzech, seminářích či lekcích vzdělávalo 8 % dospělých ve věku 18 až 69 let. Častěji se účastnily ženy, kterých se vzdělávala desetina. Z mužů se do neformálního vzdělávání z mimopracovních důvodů zapojilo pouze 6 %. Mezi vzdělávacími aktivitami, kterým se lidé věnovali ze soukromých důvodů, dominovaly ty, které rozvíjely jazykové, technické či odborné nebo kreativní a hudební dovednosti.

Naproti tomu formálního vzdělávání na středních, vyšších odborných či vysokých školách se účastnilo pouze 8 % dospělých mezi 18 až 69 lety. Týkalo se dvou třetin mladých ve věku 18 až 24 let, ale ve starších věkových skupinách bylo spíše okrajovou záležitostí.

Nějaký cizí jazyk umí, alespoň na základní úrovni, 78 % osob, jedna třetina takto ovládá dva nebo více jazyků. Polovina lidí se zvládne domluvit anglicky a necelá třetina německy. Úroveň znalosti cizích jazyků byla vyšší u mladších osob, lidí s vyšším vzděláním a s vyššími příjmy.

Více informací z šetření AdultEducationSurvey 2022, včetně mezinárodního srovnání, naleznete v nově vydané publikaci ČSÚ *Vzdělávání dospělých v České republice – 2022, šetření AES*.

Více o výběrových šetřeních u domácností

Jedním z mnoha zdrojů dat ČSÚ jsou i pravidelná výběrová šetření u domácností. V průběhu celého roku navštěvují tazatelé ČSÚ tisíce náhodně vybraných domácností po celé zemi, mluví s jejich členy, vyplňují s nimi dotazníky a získávají od nich důležité informace. Získáváme díky tomu souhrnná statistická data o životní situaci našich občanů v takovém rozsahu, kterého nelze dosáhnout jinak. Osobní účast respondentů ze všech skupin obyvatel je proto zcela nenahraditelná. Nasbírané údaje pomáhají například měřit zaměstnanost a nezaměstnanost, poskytují odhad o pracovní síle, využívání digitálních technologií, zdraví našich spoluobčanů, životním stylu a účasti dospělých na vzdělávání.

Více informací naleznete na webu ČSÚ.

<https://www.czso.cz/csu/czso/dospeli-se-nejcasteji-vzdelavaji-kvuli-praci>